

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De processione in ramis palmarum, & benedictione eorundem. c. 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

purga ti o nis Ma ri e secundu legē Mo y si, tulerūt

illuz in hierusalez, vt sissereute uz do mi no.

Sicut. *Ps.* Glo ri a patri et fi li o, et spi ri-

tu i san cto. Sicut scriptus est.

In die palmarū, cōpleta tertia, et aspersione aque more solito facta, sacerdos procedit indutus plumali, cū ministris indutus, et ramis in medio ante altare positus; et a choro cātat Añā. c. 6.

D san na si li o Da uid: bene di ctus qui

ve nit in no mi ne do mi ni, o rex I fra el

bo san na in ex cel sis.

Deinde dicit sacerdos Dominus vobiscum. Ps. Et cum spiritu tuo. In tono orationis misse. Oratio.

Es O cus

Ordo processionis

Deus, quem diligere et amare iustitia est, ineffabilis gratie tue in nobis dona multiplicata: et qui fecisti nos in morte filij tui sperare que credimus, fac nos eodem resurgente, perseverare quo tendimus. Qui tecum vivit et regnat in unitate etc.

Supra scripta lectio cantat in tono epistle ferialis. Secundo libro exodi.

In diebus illis, Tulerunt filij Israel in Elim, ubi erant duodecim fontes aquarum septuaginta palme. Et castrametati sunt iuxta aquas. Profectusque sunt de Elim: et venit omnis multitudo filiorum Israel in desertum sina, quod est inter Elim, et Sinai, quintodecimo die mensis secundi, postquam egressi sunt de terra Aegypti. Et murmuravit omnis congregatio filiorum Israel contra Moysen et Aaron in solitudine. Dixeruntque ad eos filij Israel. Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Aegypti: quando sedebamus super ollas carniuz: et comedebamus panem in saturitate. Car induravistis nos in desertum istum, ut occideretis omnem multitudinem fame. Dixit autem Dominus ad Moysen: ecce ego pluam vobis panem de celo. Egredietur populus: et colligat que sufficiunt per singulos dies: ut tentet eum, utrum ambulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod inferant: et sit duplum quaz colligere solebat per singulos dies. Dixerunt Moyses et Aaron ad omnes filios Israel: Tespere scietis, quod dominus eduxerit vos de terra Aegypti: et mane videbitis gloriam eius. *Deinde cantat pro gradu.*

Dilegerunt pontifices et pharisei conuulsi, et dicebant: Quid facerunt

mus: qui ab heremo multa signa facit, si
 dimittere uis sic omnes credent in eum.
 Ille forte ueniant Iherosolymam,
 et tolerant nostrum locum et gentem.
 ¶ Unus autem ex illis capharnas
 nomine, cum esset pontifex annis illius,
 prophetauit dicens: Expedit uobis ut unus
 moriatur homo

Ordo processionis

cogi ta ue runt in ter fi ce re e um dicentes. *Re forte.*
Postea cantatur euangelium in tono feriali. C Sequentia
Sancti euangelij secundum Mattheum. Cap. 21.
In illo tpe. Cū appropinquasset Iesus hierosolymis, ⁊ ve
nisset bethphage ad montem Oliueti: tunc misit duos discipulos
suos, dicens eis. Ite in castellū, q̄ p̄tra vos est: ⁊ statim inuenie
tis asinā alligatā, ⁊ pullū cuz ea. Soluite ⁊ adducite mibi. Et si
quis vobis aliquid dixerit, dicite, qz dñs his opus habet: ⁊ con
festim dimittet eos. Hoc aut̄ totū factus est: vt adimpleret quod
dictū est per prophetā dicentē: Dicite filie Sion. Ecce rex tuus
venit tibi mansuetus sedens super asinā, ⁊ pullū filium sibiuga
lis. Euntēs aut̄ discipuli fecerunt sicut p̄cep̄erat illis Iesus: ⁊
adduxerunt asinā ⁊ pullū: ⁊ imposuerunt super eos vestimenta
sua, ⁊ eū de super sedere fecerunt. Plurima aut̄ turba strauerunt
vestimenta sua in via. Alij aut̄ cēdebant ramos de arboribus, ⁊
sternebant in via. Turbē aut̄: quę p̄cedebant, ⁊ quę sequeban
tur clamabāt, dicentes: Osanna filio Dauid: benedictus qui ve
nit in nomine dñi. *Post hęc benedicuntur rami: ⁊ tunc dicit*
sacerdos, v. Dominus vobiscum. Re. Et cum spiritu tuo. Oratio.
Auge fidē in te sperantū Deus: ⁊ supplicū p̄ces clementer
exaudi: ⁊ veniat sup nos multiplex misericordia tua: bñdī
cantur

cantur tibi palmites oliuaru: et sicut in figura ecclesie multipli
casti Noe egredientē de arca, et Moysen exeuntē de Aegypto
cū filiis Israel, ita nos portantes palmas et ramos oliuaru boni
actibus occuramus obviam Christo: et per ipsum in gaudium in
troeamus eternū. Qui tecū vivit et regnat in unitate spūs sc̄i de⁹.

Per omnia secula seculorum. *R.* Amen. *A.* Do-

minus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *A.* Sursum corda.

R. Habemus ad dominum. *A.* Gratias agamus domino

Deo nostro. *R.* Dignum et iustum est. *Prefatio.*

Quere dignum et iustum est, equum et salutare, nos

tibi semper et ubique gratias agere, domine sancte,
G 3 pater

Ordo processionis

pa ter om ni po tens, & ter ne De us. Qui glo ri a ris
in con si li o san cto rum: ti bi eni z ser ui unt cre a-
tu re tu e, qui a te so lum au tho rem & de um cog noscunt &
om nis fa ctu ra tu a te col lau dat: & be ne dicunt te san-
cti tu i. Qui a il lud ma gnum & ni ge ni ti tu in omen-
co ram regi bus & po te sta ti bus hu ius se cu li li be ra
vo ce con fi ten tur. Lu i as si stant an ge li & ar chan-
geli.

ge li, thro ni ⁊ domi na ti o nes, cumqz om ni mi li-

ti a cę le stis exer ci tus hymnum glo rię tue con ci nunt

si ne fi ne di cen tes. *hic can-
tatur in
tono fe-
riali.* Sanctus, Sanctus,

Sanctus do mi nus Deus Sa ba oth. De ni sunt cę li ⁊

terra glo ri a tu a: ho san na in ex cel sis. Be ne dictus

qui ve nit in no mi ne do mi ni: ho san na in ex cel sis.

Sequitur versus. Dñs vobiscum. Et cum spiritu tuo. *Oratio.*
P Etimus dñe sancte, p̄ ōps, eterne Deus, vt hanc creatu-
 ra olue, quā ex ligni materia prodire iussisti, quāqz colū-
 ba rediens ad arcā, pp̄rio ptulit ore, bñ ⁊ dicere ⁊ sancti ⁊ si-
 care digneris: vt q̄cunqz ex ea acceperint, accipiant sibi ad p̄-
 tectionē aīę ⁊ corporis: fiatqz dñe nostre salutis remediū, tueqz
 gratię sacramentū. Per Ch̄m dñm n̄m. Amen. *Oramus.*
 G 4 Deus,

Ordo processionis

Deus, qui dispersa congregas, et congregata conseruas: qui populis obuiam Iesu ramos portatibus benedixisti: bene dic etiam et hos ramos palmarum et oliuarum: quos tui famuli ad honorem nominis tui fideliter suscipiunt: ut in quocumque locum introducti fuerint, tua benedictione habitatores loci illius consequantur: et omni aduersitate effugata, dextera tua protegat, quos redemit Iesus Christus filius tuus dominus noster. Qui tecum uiuit et regnat in unitate spiritus sancti Deus, Per omnia secula seculorum. *Re Amen. Oremus.*

Deus qui miro dispositionis ordine ex rebus etiam insensibilibus dispensationem nostre salutis ostendere uoluisti: uelut ut deuota tuorum turma fidelium salubriter intelligat quicquid mystice designat in facto: quod hodie celesti lumine afflata redemptor obuiam procedens, palmarum atque oliuarum ramos vestigijs eius substrauit. Palmarum igitur rami de mortis principe triumphos expectant: surculi uero oliuarum spirituale unctione aduenisse quodammodo clamant. Intellexit enim iam tunc illa beata hominum multitudo figurari, quod redemptor noster humanis condolens miseris, pro totius mundi uita cum mortis principe esset pugnaturus, ac mortem do triumphaturus. Et in deo tanta obsequens administrauit, quod in illo, et triumphos uictorie, et misericordie pinguedinem declararet. Quos nos quoque plena fide, et factum, et significatum retinentes, te dicit sancte, pater omnipotens, eterne Deus, per eundem dominum nostrum Iesum Christum suppliciter exoramus, ut in ipso, atque per ipsum, cuius nos membrum fieri uoluisti, de mortis imperio uictoriam reportantes, ipsius gloriose resurrectionis participes esse mereamur. Qui tecum uiuit et regnat in unitate spiritus sancti Deus. Per

omnia secula seculorum. *Responsorium Amen. Oremus.*
Deus, qui per oliuarum ramum pacem terris columbam nunciare iussisti, presta, quod ut hos oliuarum, ceterarumque arborum ramos celesti benedictione sanctifices: ut cuncto populo tuo proficiat ad salutem. Per Christum dominum nostrum. *Re Amen. Oremus.*

Bene dic, quod domine, hos palmarum, seu oliuarum ramos: et presta, ut quod populus tuus ueneratione hodie in corpore agit, hoc spiritualiter summa deuotione proficiat, de hoste uictoriam reportando: et opus misericordie summo opere diligendo. Per dominum nostrum. *Re Amen. Hic rami asperguntur aqua benedicta, dicitur Aham. Asperges me. sing. cantu*

cantu & sine psalmo: & incensantur oliue. Deinde dicat sacerdos Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *Oremus.* *Oratio*

Oeus, qui filium tuum Deum nostrum Iesum Christum, pro salute nostra in hunc mundum misisti, ut se humiliaret ad nos, et nos reuocaret ad te: cui etiam dum Hierusalem veniret, ut adimpleret scripturas, credentium populorum turba, fidelissimo deuotione vestimenta sua cum ramis palmarum in via sterneret, presta, quoniam: ut illi filii dei viam preparamus, de qua remoto lapide offensionis, et petra scandali, frondeat apud te opera nostra iustitie ramis: ut eius vestigia sequereamur. Qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem spiritus. *Postea duo clerici ramos distribuit clericis in locis suis manentibus. Et interim a choro cantantur sequentes antiph.* *Anti.*

Et rami hebreorum portantes ramos

oliuarum obuiauerunt domino clamantes

et dicentes: hosanna in excelsis. *Antiphona.*

Et rami hebreorum vestimenta prosternebant

in via: et clamabant dicentes: Hosanna filio David: benedictus

Ordo processionis

Que si non sufficiunt, reperantur, quousque ramorum distributio fiat. Et deinde dicit sacerdos Versus.

ne dictus q venit in nomine domini. Dominus vobiscum. *Responsorium:* Et cum spiritu tuo. *Oratio:*

Omnipotēs sempiternē deū, q dñs nřs Iesus Chřs die azy- morū sup pullū asinē sedere fecisti & a pueris regē appella- ri, & turbas pploz vestimēta, vel ramos arborū in via sternere, & iohanna decātare in laudē ipsius docuisti: da, q, vt illoz in- nocētā imitari possimus, & eozū meritum consequi mereamur. Per Christum. *R. Amē. Postea fit processio: & cāntantur ahs. subscriptę, vel omnes, vel aliquę pro dispositione cātoris. Rñz.*

Um appināret do. min. Die ro so-

ly mā, mī sit du os ex discipulis suis di cens.

te in castellū qđ est ptra vos: & inuenie tis

pullum a si nē al li ga tū. te p quē nullus ho mī num

fedit: solus te & ad du cite mibi: si quis vos

inter-

interroga ue rit, di ci tes: o pus do mi

ni est: sol nen tes ad du xerunt ad Jezu: &

impo su e runt il li ve sti men ta: & se dit su per eum.

Ali i expãdebãt vestimẽta sua in vi a: a:

li i ramos de arboribus sterne bãt: & qui sequebã-

tur clamabãt: hosanna, benedictus q venit in nomine domi

ni: benedictũ regnũ patris nostri Da uid: hosãna in
excel=

exce[pt]i[on]e[m] : miserere nobis fili Dauid. *Ant.*

Cum au[tem] dis[cess]it po[pu]lus qui a Iesu

ve[n]it Ihero[sol]y[m]am : ac ceperunt ramos palma-

rum, & exierunt ei obui-

as : & clamabat pu[er]i dicentes : Hic

q[ui] v[er]turus est in sa[lu]tes po[pu]li : hic

est sa[lu]s no[stra] & redemptio

Israe[el].

Isra el. Quia tu es iste cu i throni

et dominati o nes occurrunt: no li timere si li a Sion

ecce rex tu us ve nit tibi se dens super pulluz

a si ne: sicut scriptum est. Sal ue rex fabri-

cator mundi: gvenisti redi mere nos. *Alia.*

A te sex di es so len nis

pa schę: quan do ve nit dominus in ci-
uitatem

Ordo processionis

ui ta tem' die ru sa lem , oc cur re run te i pu e ri:

z in manibus por ta bant ramos palmarum: z clamabant

voce magna di cētes: ho san na

in ex cel sis: be ne di ctus qui ve ni sti in mul ti tu di-

ne mi se ri cor di e tu e: ho san na

in ex cel sis. **Antiphona**

Et cur rant tur be cum flo ri bus z pal mis re dem:

redemptori obuiam: et victori triumphanti digna

dant obsequia: filium dei ore gētes predicant: et in

laude Christi voces tonant p nubila hosanna. **Antiphona.**

Um angelis et puris fidelibus in uenia-

mur, triumphatori mortis clamantes, hosanna in excelsis. **Añã.**

Uerba multa que conuenerat ad di es festum

clama bat Do mi no: be ne di ctus qui

Ordo processionis

qui venit in nomine domini, hosanna in excelsis.
C In reuersione processionis ad ecclesiam, aliqui clerici intrant duo
ad minus, vel quatuor ad plus, et clauso ostio stantes versus faciem
ad processionem incipiunt versum. Gloria laus, et cantat totum versus ad
Israel es tu rex. Sacerdos vero cum reliquis stantibus extra, repe-
tit illud idem. Deinde stantes intus cantat versus sequentes, vel omnes,
vel partem pro dispositione cantoris. Et stantes extra rident ad
quoslibet duos versus. Gloria laus et honor, sicut a principio.

Gloria laus et honor tibi sit, rex Chri-

ste redemptor. Eui pueri leuiscus

propheta hosanna plus. **I** Israel es tu rex, et dauidis in-

clita proles. **M** omine qui in domini rex benedictus

venis. Gloria laus et honor. **A** gnetus in excelsis
re laus

te laudat eꝑ̄ licus omnis. **¶** **G** t mor talis ho mo, cun-
cta cre a ta simul. **G** lo ri a laus r. **¶** **P** lebs hebreꝑ̄ a
ti bi eꝑ̄ palmis obuia venit. **¶** **A** un prece, voto, hym-
nis ad sumus ec ce ti bi. **G** lo ri a laus. **¶** **N** i ti bi pas-
su ro soluebant mu nia laudis. **¶** **N** os ti bi regnan ti p̄ a
gimus ec ce me los. **G** lo ri a laus r ho. **¶** **N** i placu ere
ti bi: place at deu o ti o nostra. **¶** **R** ex bone, rex cle m̄ es,
Ioh cyf

Ordo processionis

ca i bona cuncta placent. **G** lo ri a laus z. **A** e ce rat
be big os hos glo ri a sangui nis al mi. **M** os fa cit
be big os tran si tus ec ce pius. **G** lo ri a laus z hono.
S is plus a scen sor tu, z nos si mus a sel lus.
M euz nos ca pi at vrbs veneranda de i. **G** lo ri a
laus z ho nor. **U** e stis a po sto li ce ru ti lo
ful go re te gamur. **M** e be ne do cta vt e a nostra
cater

ca ter ua vehat. Gloria laus et hono. *Et* eg mi ne

fic a ni me ster na mus cor po ra nos tra. *Quo* per

nos semper sit vi a tu ta ti bi. *Glori a. Et* pi a pro

pal me no bis vic to ri a ram is. *Et* ti bi vi ctri ci

for te ca na mus i ta. *Glori a laus et hono rium.*

*Postea intrat
processio in ec
clesiam cantan
do Responso*

*I*gre di ente do mi no in san ctas ci

ui ta tem, he bz o rum pu e ri
resu r

resurrectio nez vite p nunci an tes, Cū ramis

palma rum hosanna clama bāt in ex cel-

sis. *R.* Quz q3 au dissez populus qa Jes⁹ venit Hieroso-

ly maz, exierunt ob uias e i. Cum ramis.

Et non dicitur Gloria patri.

Adoratio Crucis i parasceue cū officio suo. *C.*
Feria sexta in parasceue, completis orationibus,
que dicuntur post lectam passionez, sacerdos de-
posita tantum casula, procedit ad cornu epistole,
et ibi in posteriori parte anguli altaris accipit crucem a mini-
stris sibi paratā: quā versa facie ad choru, a summitate parū ol-
fcoopt, incipiēs solus añam **E**cce ligni crucis. **E**t ab illo loco
i antea inuat in catu a ministris vsq3 ad **V**enite adorem⁹. Cho-
ro vero cantante **V**enite adoremus. oēs se prosternunt. *Añā.*

Ecce lignum cru cis: in quo sa lus